

Poskytování finančních prostředků na podporu projektů realizovaných v rámci komunitárního programu LIFE

Vymezení pravidel pro poskytování veřejné podpory v rámci programu

1. ZÁKLADNÍ INFORMACE

U každého projektu je nutno zvláště posoudit, zda splňuje definiční znaky poskytování veřejné podpory:

- a) příjemce podpory je subjekt, bez ohledu na právní formu, který na trhu nabízí zboží a/nebo služby, právní forma příjemce podpory není v tomto kontextu důležitá, jelikož i nezisková organizace může vykonávat ekonomické aktivity;
- b) příjemce získává díky poskytované podpoře výhodu, kterou by za běžných tržních podmínek nezískal;
- c) zvýhodnění podniku byt' i jen potenciálně narušuje nebo může mít vliv na soutěž mezi subjekty nabízející dané nebo obdobné zboží nebo služby,
- d) zvýhodnění podniku ovlivňuje obchod mezi členskými státy. Dochází k němu již ve chvíli, kdy příjemce podpory vykonává ekonomické aktivity a účastní se trhu, na kterém probíhá obchod mezi členskými státy.

Veřejná podpora je v rámci programu poskytována v rámci **Blokové výjimky ve smyslu Nařízení 651/2014 (EU)**, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem.

V rámci programu nemůže být poskytnuta podpora:

- a) podniku, vůči nimž byl v návaznosti na rozhodnutí Komise, jímž je podpora prohlášena za protiprávní a neslučitelnou s vnitřním trhem, vystaven inkasní příkaz;
- b) podniku v obtížích.

Podnikem v obtížích se rozumí, podnik v jehož případě nastane alespoň jedna z následujících okolností:

- a) v případě společnosti s ručením omezeným (která není malým nebo středním podnikem a jejíž existence nepřesahuje tři roky nebo – pro účely způsobilosti pro rizikové financování – která není malým nebo středním podnikem do sedmi let od jeho prvního komerčního prodeje, jenž je na základě hloubkové kontroly provedené vybraným finančním zprostředkovatelem způsobilý pro investice v oblasti rizikového financování), kde v důsledku kumulace ztrát došlo ke ztrátě více než poloviny upsaného základního kapitálu. Tento případ nastává, když je výsledek odečtení kumulovaných ztrát od rezerv (a všech dalších prvků, jež se obecně považují za kapitál společnosti) negativní a svou výší překračuje polovinu upsaného základního kapitálu. Pro účely tohoto ustanovení se za „společnost s ručením omezeným“ považují zejména formy podniků uvedené v příloze I směrnice 2013/34/EU (1) a „základní kapitál“ zahrnuje případně jakékoli emisní ážio.
- b) V případě společnosti, v níž alespoň někteří společníci plně ručí za závazky společnosti (která není malým nebo středním podnikem a jejíž existence nepřesahuje tři roky nebo – pro účely způsobilosti pro rizikové financování – která není malým nebo středním podnikem do sedmi let od jeho prvního komerčního prodeje, jenž je na základě hloubkové kontroly provedené vybraným finančním zprostředkovatelem způsobilý pro investice v oblasti rizikového financování), kde v důsledku kumulace ztrát došlo ke ztrátě

více než poloviny jejího kapitálu zaznamenaného v účetnictví této společnosti. Pro účely tohoto ustanovení se za „společnost, v níž alespoň někteří společníci plně ručí za závazky společnosti“ považují zejména formy podniků uvedené v příloze II směrnice 2013/34/EU.

- c) Jestliže vůči podniku bylo zahájeno kolektivní úpadkové řízení nebo tento podnik splňuje kritéria vnitrostátního práva pro zahájení kolektivního úpadkového řízení na žádost svých věřitelů.
- d) Jestliže podnik obdržel podporu na záchranu a zatím nesplatil půjčku nebo neukončil záruku nebo jestliže obdržel podporu na restrukturalizaci a stále se na něj uplatňuje plán restrukturalizace.
- e) V případě podniku, který není malým nebo středním podnikem, kde v uplynulých dvou letech:
 - 1) účetní poměr dluhu společnosti k vlastnímu kapitálu je vyšší než 7,5 a
 - 2) poměr úrokového krytí hospodářského výsledku společnosti před úroky, zdaněním a odpisy (EBITDA) je nižší než 1,0.

2. PROJEKTOVÁ TÉMATA A OBLASTI, KDE LZE OČEKÁVAT POSKYTOVÁNÍ VEŘEJNÉ PODPORY

Splnění shora uvedených definičních znaků lze očekávat především v tématech a prioritách programu ve výčtu níže ve smyslu Přílohy III Nařízení EPEU č. 1293/2013 o zřízení programu pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE):

Podprogram „Životní prostředí“

Oddíl A. písm. a) bod iv) činnosti zaměřené na zajištění bezpečného a účinného využívání vodních zdrojů, zlepšení kvantitativního řízení vodních zdrojů, ochranu vysoké úrovně kvality vody a na předcházení nesprávnému používání a poškozování vodních zdrojů:

- projekty zavádějící nástroje (např. plánování, decentralizované systémy, přístupy založené na rizicích) k zajištění účinného poskytování vodohospodářských služeb, které jsou v souladu se směrnicí o pitné vodě a směrnicí o čištění městských odpadních vod, v oblastech s nízkou hustotou obyvatelstva
- projekty zaměřující se na účinnější a efektivnější inovativní řešení a/nebo možnosti čištění recyklované/regenerované vody, které rozvíjejí a demonstrují.

Oddíl A. písm. b) bod i - iii)

i) integrované přístupy pro provádění plánů a programů nakládání s odpady;

ii) činnosti pro provádění a přípravu právních předpisů Unie týkajících se odpadů se zvláštním zaměřením na první kroky v hierarchii postupů Unie při nakládání s odpady (prevence, opětovné využití a recyklace);

iii) činnosti pro účinné využívání zdrojů a dopad na životní cyklus produktů, modely spotřeby a dematerializaci hospodářství.

- Projekty používající inovativní metody, technologie a činnosti přednostně u zdroje odpadu za účelem předcházení vzniku odpadů, opětovného využití a tříděného sběru komunálního odpadu.
- Projekty používající inovativní metody, technologie a činnosti přednostně u zdroje odpadu za účelem předcházení vzniku odpadů, přípravy na opětovné využití/opětovného využití, recyklace a tříděného sběru těchto toků odpadů:
 - odpadní elektrická a elektronická zařízení, baterie a akumulátory, vozidla s ukončenou životností, odpady z obalů, stavebnictví, demolice a zdravotnictví,
 - biodpady, včetně potravinářských odpadů v celém potravinovém řetězci.

- Projekty integrovaného hospodaření s plasty, které mají vést k větší recyklovatelnosti, třídění a kvalitní recyklaci, ekodesignu, nakládání s neobalovými plasty, zamezení předmětům z plastů určeným pro jedno použití nebo omezení a odklizení odpadků.
- Projekty, které mají zlepšit nakládání s nebezpečným domácím odpadem.
- Projekty zavádějící využívání ekonomických nástrojů na místní, regionální nebo vnitrostátní úrovni na podporu politik v oblasti nakládání s odpady a účinného využívání zdrojů.

Oddíl C. písm. a) informační a komunikační činnosti a kampaně na zvyšování informovanosti v souladu s prioritami sedmého akčního programu pro životní prostředí:

Projekty, které vypracovávají a testují politiky stanovení ceny vody založené na inovativních přístupech, kdy je k zásadě „znečišťovatel platí“ připojena zásada „kdo plýtvá, platí“, a které pro každou oblast činnosti na příslušné úrovni stanoví jednoznačné a měřitelné cíle týkající se účinnosti.

Podprogram pro oblast klimatu

Všechny témata a prioritní oblasti podprogramu, kde žadatel působí na trhu a jsou proto splněny definiční znaky veřejné podpory a bez ohledu na právní formu. Jde tedy o následující priority:

- a) zmírňování změny klimatu,
- b) přizpůsobování se změně klimatu,
- c) správa a informace v oblasti klimatu.

3. ZVLÁŠTNÍ PODMÍNKY PODPORY PRO JEDNOTLIVÉ TYPY PROJEKTŮ A OBLASTI PODPORY

Nařízení 651/2014 (EU)¹ stanoví další podmínky poskytování veřejné podpory, tak aby mohla být poskytována v rámci Blokové výjimky a mohla být slučitelná s vnitřním trhem a nepodléhala povinnosti notifikovat Evropskou komisi o každém jednotlivém projektu zakládajícím veřejnou podporu.

„Způsobilými náklady“ jsou dodatečné investiční náklady nezbytné k dosažení účelu projektu v dané oblasti. Způsobilé náklady se určují takto:

- a) lze-li identifikovat náklady na investici nezbytnou k dosažení účelu projektu směřujícího k ochraně životního prostředí v celkových investičních nákladech jako samostatnou investici, jsou způsobilé všechny takto samostatně identifikovatelné náklady;
- b) ve všech ostatních případech se způsobilé náklady na investici určují na základě srovnání s podobnou investicí, která nedosahuje stejné úrovně ochrany životního prostředí a která by byla pravděpodobně realizována bez poskytnutí podpory. Rozdíl mezi náklady na obě investice vymezuje náklady související s ochranou životního prostředí a představuje způsobilé náklady.

Přizpůsobení se normám EU

- poskytnutá podpora příjemci umožňuje, aby v rámci svých činností, bez ohledu na existenci závazných vnitrostátních norem, které jsou přísnější než normy Unie, plnil přísnější požadavky, než vyžadují platné normy Unie, a tím zvyšoval ochranu životního prostředí;

¹ Doporučujeme prostudovat celé Nařízení, zde je výčet podmínek uveden pouze příkladem, byť byl zpracován jako výtah uvedeného nařízení.

- investice příjemci umožňuje, aby v rámci svých činností zvyšoval ochranu životního prostředí v případě, že norma Unie neexistuje
- způsobilé jsou pouze náklady přímo směřující k ochraně životního prostředí,
- pokud je předmětem projektu včasné se přizpůsobení normám Unie více než 3 roky předem může výše podpory činit nejvýše 10% v případě, že je žadatelem velký podnik

„Ochranou životního prostředí“ se rozumí činnost určená k odstranění nebo zamezení poškození fyzického přírodního prostředí nebo přírodních zdrojů vlastní činností příjemce, ke snížení nebezpečí takového poškození nebo vedoucí k účinnějšímu využívání přírodních zdrojů, včetně opatření na úsporu energie a využívání obnovitelných zdrojů energie.

Sanace kontaminovaných lokalit

- 20 milionů EUR na podnik a investiční projekt, kdy relevantní je nejen výše podpory poskytovaná pouze v rámci tohoto programu, ale i jiných veřejných zdrojů České republiky (regionální, obecní, státní rozpočet apod.);

Výroba biopaliv

- Pokud je poskytována podpora na výrobu udržitelných biopaliv, nesmí se jednat o biopaliva z potravinářských plodin.

„Obnovitelnými zdroji energie“ se rozumí následující obnovitelné nefosilní zdroje energie: energie větrná, solární, aerotermální, geotermální, hydrotermální a energie z oceánů, vodní energie, energie z biomasy, ze skládkového plynu, z kalového plynu z čistíren odpadních vod a z bioplynů.

„Biopalivem“ se rozumí kapalné nebo plynné palivo používané pro dopravu vyráběné z biomasy.

Recyklace a opětovné využití odpadů

- Recyklované nebo opětovně použité materiály, které se zpracovávají, by jinak musely být odstraněny nebo zpracovány způsobem, jenž je méně šetrný k životnímu prostředí. Blokovaná výjimka podle tohoto článku se nevztahuje na jiné způsoby využití odpadu, než je recyklace.
- Podpora nesmí nepřímou znečišťovat zátěže, kterou by podle práva Unie měli nést, nebo zátěže, která by měla patřit mezi standardní náklady společnosti. Investice nesmí pouze zvyšovat poptávku po materiálech k recyklaci, aniž by zvýšila míru sběru těchto materiálů.
- Investice musí směřovat do postupů, které jsou dokonalejší než současný stav techniky.
- Způsobilými náklady jsou dodatečné investiční náklady nezbytné k realizaci investice, jež vede k lepším nebo účinnějším činnostem v oblasti recyklace a opětovného použití odpadu oproti běžnému postupu opětovného použití a recyklace o stejné kapacitě, který by byl uplatňován bez poskytnutí podpory.